

# Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova

- Domeniul de intervenție 2: Planificarea și programarea regională -



**Proiectul programului de realizare a evaluării impactului asupra  
mediului pentru activitatea planificată  
“Crearea sistemului de management integrat al deșeurilor  
pentru zona de management a deșeurilor 3,  
Regiunea de Dezvoltare Sud”**

Versiune finală

August 2015



Ministerul Dezvoltării  
Regionale și Construcțiilor



**giz** Deutsche Gesellschaft  
für Internationale  
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH



**Publicat de:**

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

**Sediul social:**

Bonn și Eschborn, Germania

Friedrich-Ebert-Allee 40  
53113 Bonn, Germany  
T +49 228 44 60-0  
F +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5  
65760 Eschborn, Germany  
T +49 61 96 79-0  
F +49 61 96 79-11 15

E [info@giz.de](mailto:info@giz.de)

I [www.giz.de](http://www.giz.de)

**Autor(i):**

Alina Oberdoerfer, Tamara Guvir, Marcela Vatamaniuc

**Elaborat de:**

Consortium **GOPA - Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH** – Eptisa Servicios de Ingeniera S.L. - Integration Environment & Energy GmbH – Kommunalkredit Public Consulting GmbH – Oxford Policy Management Ltd.

**Elaborat în cadrul:**

Proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Agenției Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Uniunii Europene.

**Partenerii proiectului:**

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova  
Ministerul Mediului al Republicii Moldova  
Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud

Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

**Chișinău, August 2015**

## Conținut

<b>1</b>	<b>Introducere .....</b>	<b>2</b>
<b>2</b>	<b>Extinderea ariei proiectului .....</b>	<b>3</b>
<b>3</b>	<b>Graficul evaluării impactului asupra mediului .....</b>	<b>5</b>
<b>4</b>	<b>Structura documentației privind evaluarea impactului asupra mediului ..</b>	<b>8</b>

## Figuri

Figura 2-1: Schema sistemului de management integrat al deșeurilor .....	4
Figura 3-1: Graficul efectuării evaluării impactului asupra mediului.....	6

## 1 Introducere

În conformitate cu prevederile Legii Nr. 86 din 29.05.2014 *privind evaluarea impactului asupra mediului*, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în calitate de inițiator al activității planificate, a transmis Ministerului Mediului cu adresa nr. 04/2-1010 din 20.05.2015 ***Cererea privind efectuarea evaluării prealabile a activității planificate “Crearea sistemului de management integrat al deșeurilor pentru zona de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud”.***

Atât Studiul de fezabilitate, cât și documentele aferente procedurii privind evaluarea impactului asupra mediului pentru activitatea planificată, se elaborează în cadrul proiectului “Modernizarea Serviciilor Publice Locale” (MSPL) implementat cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Ca urmare a evaluării prealabile, Ministerul Mediului a emis Decizia nr. 29 din 19 iunie 2015, care prevede că activitatea planificată va fi supusă evaluării impactului asupra mediului la nivel național. Decizia a fost comunicată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu adresa nr.1111 din 22 iunie 2015.

Ca urmare a acestei Decizii și în conformitate cu prevederile art. 19 al Legii Nr. 86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului a fost elaborat *proiectul Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului pentru activitatea planificată.*

Programul include graficul efectuării evaluării impactului asupra mediului, inclusiv al consultărilor și dezbaterilor publice, lista autorităților publice cărora le va fi prezentată documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, structura documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și lista lucrărilor de evaluare a impactului asupra mediului, ținând cont de particularitățile activității planificate.

Proiectul Programului va fi coordonat cu autoritatea competentă, Ministerul Mediului, și va fi supus consultării publicului. Versiunea finală a Programului va servi drept bază pentru continuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

## 2 Extinderea ariei proiectului

În *Cererea privind activitatea planificată* a fost menționată posibilitatea extinderii ariei proiectului cu o parte din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (UTA Găgăuzia).

În ședința Comitetului executiv al UTA Găgăuzia din data de 7 august 2015, care a avut loc la Comrat, s-a decis extinderea zonei de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud cu raioanele Vulcănești și Ceadîr-Lunga. Selectarea celor două raioane care să facă parte din zona proiectului s-a realizat pe baza principiului proximității, precum și pe baza de eficiență tehnică și economică.

Extinderea zonei proiectului cu cele două raioane din UTA Găgăuzia este în conformitate cu prevederile **“Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027”**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 248/10.04.2013.

Ca urmare a extinderii ariei proiectului, investițiile prezentate în *Cererea privind activitatea planificată* vor fi completate cu următoarele:

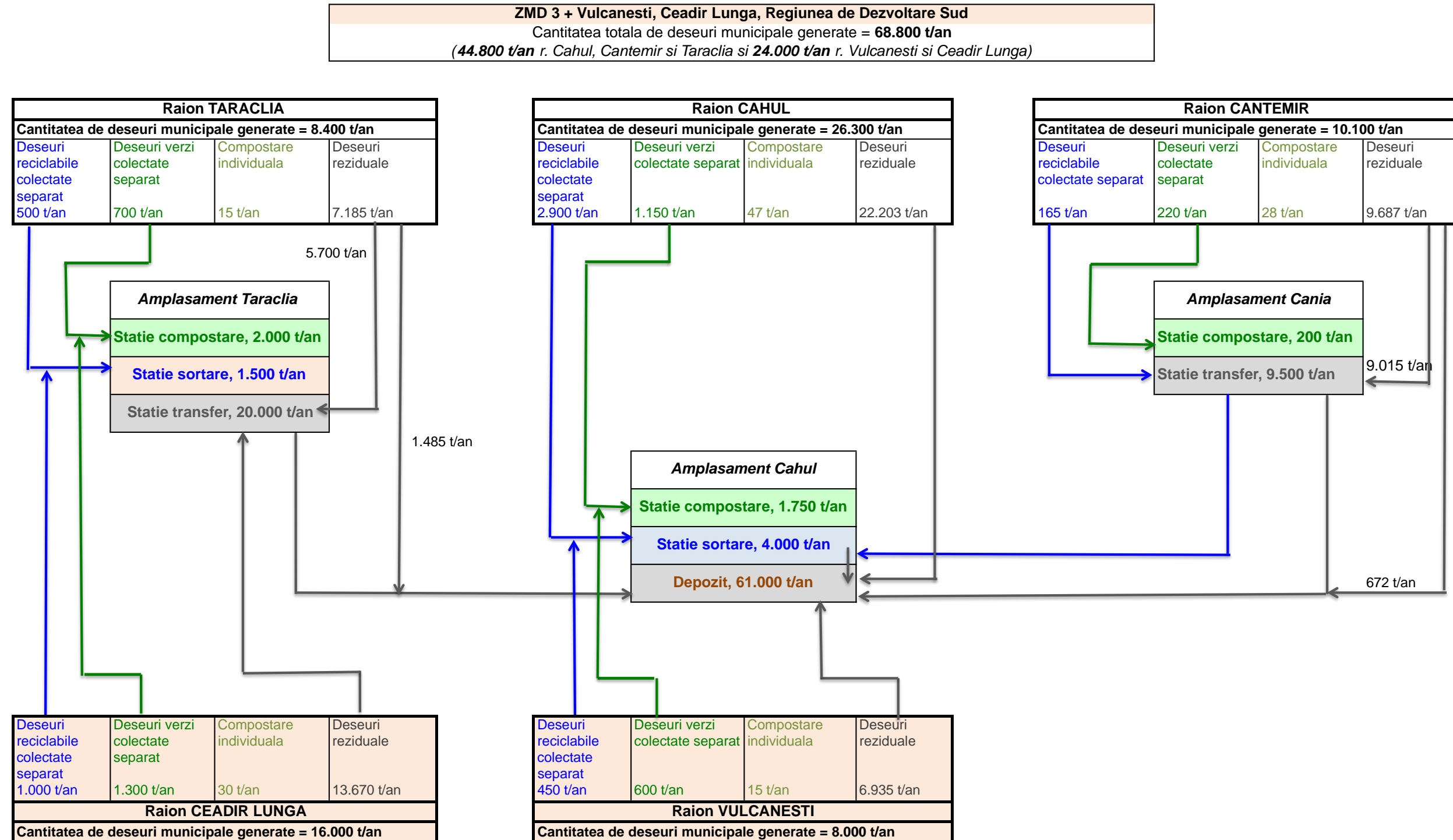
- recipiente pentru colectarea deșeurilor reziduale în localitățile din raioanele Vulcănești și Ceadîr-Lunga;
- containere pentru colectarea separată a deșeurilor reciclabile în zona urbană din raioanele Vulcănești și Ceadîr-Lunga;
- unități de compostare individuală pentru zona rurală din raioanele Vulcănești și Ceadîr-Lunga;
- mașini pentru transportul deșeurilor reziduale și reciclabile, care să deservească și localitățile din raioanele Vulcănești și Ceadîr-Lunga;
- stație de sortare a deșeurilor reciclabile, situată pe amplasamentul stației de transfer Taraclia, care va deservi raioanele Taraclia și Ceadîr-Lunga.

Deșeuri municipale colectate din raionul Vulcănești vor fi transportate direct la stația de sortare, stația de compostare, respectiv depozitul regional Cahul, iar deșeurile municipale colectate din raionul Ceadîr-Lunga vor fi transportate la stația de sortare, stația de compostare, respectiv stația de transfer Taraclia. Ca urmare a extinderii ariei proiectului, față de estimările inițiale, pe lângă realizarea unei stații noi de sortare la Taraclia, vor fi extinse capacitățile stațiilor de transfer și compostare de la Taraclia, va fi extinsă stația de compostare de la Cahul, iar durata totală de viața a depozitului regional va scădea de la 25 ani la 20 ani. În Figura 2-1 este prezentată schema sistemului planificat de management al deșeurilor pentru întreaga zonă, precum și fluxul de deșeuri pentru anul 2018.

Dat fiind faptul că prin extinderea proiectului nu se vor realiza instalații pe amplasamente noi față de planificarea inițială, descrierea componentelor de mediu potențial afectate de activitatea planificată și posibilele efecte asupra mediului sunt cele prezentate în *Cererea privind activitatea planificată*.

Figura 2-1: Schema sistemului de management integrat al deșeurilor

**Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Zona de Management a Deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud**  
**Raioanele Cahul, Cantemir, Taraclia, Vulcanesti, Ceadir Lunga**  
**Fluxul de deșeuri, anul 2018**



Sursa: GIZ/MSPL

### 3 Graficul evaluării impactului asupra mediului

Graficul efectuării evaluării impactului asupra mediului a fost stabilit în conformitate cu prevederile Legii Nr. 86 din 29.05.2014 *privind evaluarea impactului asupra mediului* pentru activitățile planificate care sunt supuse evaluării impactului asupra mediului la nivel național.

Astfel, etapele procedurii de evaluare a impactului asupra mediului se estimează că se vor desfășura în următoarele perioade de timp:

- Programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului: începe în săptămâna 25 (iunie 2015) și se finalizează în săptămâna 40 (septembrie 2015), când se estimează obținerea Avizului pentru Program;
- Elaborarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului: a început încă din anul 2014 și se finalizează în săptămâna 42 (octombrie 2015);
- Examinarea și discutarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului: începe în săptămâna 43 (octombrie 2015) odată cu prezentarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului la autoritatea competentă și se finalizează în săptămâna 51 (decembrie 2015), când se estimează finalizarea examinării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului de către autoritatea competentă;
- Desfășurarea dezbaterilor publice: începe în săptămâna 44 (octombrie 2015), când inițiatorul împreună cu autoritățile publice locale stabilesc locul, data și ora desfășurării dezbaterilor publice și se finalizează în săptămâna 50 (decembrie 2015), odată cu predarea de către inițiator la autoritatea competentă a Raportului privind participarea publicului;
- Emiterea acordului de mediului – se estimează pentru săptămâna 52, decembrie 2015.

În Figura 3-1 este prezentat graficul detaliat al întregii proceduri privind evaluarea impactului asupra mediului, inclusiv consultările și dezbaterile publice.





Dat fiind specificul activității planificate, precum și aria proiectului, care include raioanele Cahul, Cantemir, Taraclia, Vulcănești și Ceadâr-Lunga, se propune ca documentația privind evaluarea impactului asupra mediului să fie prezentată spre consultare următoarelor autorități publice:

- Autorități publice centrale - Ministerul Economiei, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Autorități publice locale – Cahul, Cantemir, Taraclia, Tvardița, Cania, Vulcănești și Ceadâr-Lunga - localitățile urbane din aria proiectului și autoritățile publice locale pe al căror teritoriu se propune realizarea de instalații de gestionare a deșeurilor (depozit regional, stație de sortare și stație de compostare – Cahul; stație de transfer și compostare – Cania și stație de transfer, stații de sortare și compostare Taraclia).

De asemenea, toate documentele procedurii de evaluare a impactului asupra mediului vor fi publicate pe pagina web oficială a inițiatorului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, pe pagina web a Agenției de Dezvoltare Regională Sud, precum și pe pagina web a proiectului “Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

Informarea publicului privind etapele principale ale procedurii de evaluare a impactului asupra mediului se va realiza și prin publicarea de anunțuri într-un ziar național, precum și în câte un ziar local din fiecare raion din aria proiectului, după cum urmează:

- Informație succintă privind activitatea planificată și indicarea pagilor web unde se publică cererea, precum și proiectul programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului. În anunț se va menționa data până la care se transmit comentariile, precum și adresele unde se transmit comentariile;
- Anunț privind posibilitatea de consultare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului. În anunț se va menționa data până la care se transmit comentariile, precum și adresele unde se transmit comentariile;
- Publicarea anunțului privind desfășurarea dezbaterilor publice cu 10 zile înainte de data desfășurării dezbaterilor publice.

Dezbaterile publice se propun a fi organizate în cele 3 localități unde se vor realiza instalațiile de gestionare a deșeurilor, respectiv în Cahul, Cania și Taraclia. Locul, data și ora desfășurării dezbaterilor publice se stabilesc de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor împreună cu autoritățile publice locale. În conformitate cu propunerea privind graficul procedurii, dezbaterile publice vor avea loc în luna noiembrie 2015 (săptămânile 47, 48). După finalizarea dezbaterilor publice, va fi întocmit Raportul privind participarea publicului, care va fi transmis autorității competente.

## **4 Structura documentației privind evaluarea impactului asupra mediului**

Structura documentației privind evaluarea impactului asupra mediului a fost stabilită ținând seama de prevederile articolului 20 al Legii Nr. 86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și de specificul activității.

Documentația privind evaluarea impactului asupra mediului va conține următoarele capitole și sub-capitole:

- 1 Preambul
- 2 Introducere
  - 2.1 Informații generale
  - 2.2 Obiectivele proiectului
  - 2.3 Metodologia de evaluare a impactului asupra mediului
  - 2.4 Justificarea EIM
  - 2.5 Structura raportului
- 3 Cadrul legislativ și administrativ
- 4 Abordări și metodologii
- 5 Descrierea proiectului
- 6 Alternative
- 7 Cadrul natural și socio-economic
  - 7.1 Așezarea geografică
  - 7.2 Factorii fizici și de mediu
    - 7.2.1 Geologie și hidrologie
    - 7.2.2 Solurile
    - 7.2.3 Topografie și landșaft
    - 7.2.4 Clima și calitatea aerului
    - 7.2.5 Apele de suprafață, hidrologie și drenaj
    - 7.2.6 Calitatea apelor
    - 7.2.7 Zone de protecție a apelor
  - 7.3 Protecția mediului și biodiversitatea
    - 7.3.1 Landșafturi în Republica Moldova
    - 7.3.2 Tipurile de vegetație în ZMD 3
    - 7.3.3 Flora
    - 7.3.4 Fauna
    - 7.3.5 Biodiversitate

- 7.3.6 Arii naturale protejate de stat
- 7.3.7 Specii cu statut de protecție incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova
- 7.4 Mediu socio-economic și infrastructura
  - 7.4.1 Metodologia
  - 7.4.2 Localitățile din în zona de proiect
  - 7.4.3 Profilul economic al zonei
  - 7.4.4 Infrastructura socială
  - 7.4.5 Demografia și structura pe vârste a populației
  - 7.4.6 Sursele de venituri
  - 7.4.7 Șomajul
  - 7.4.8 Aspecte sociale de implementare a proiectului
- 8 Evaluarea impactului asupra mediului
  - 8.1 Metodologia
  - 8.2 Impactul în faza de construcție
    - 8.2.1 Activități de pregătire a terenului
    - 8.2.2 Materiale de construcție și substanțe periculoase
    - 8.2.3 Impactul asupra apelor subterane și de suprafață
    - 8.2.4 Impactul asupra solului
    - 8.2.5 Emisii și impactul asupra aerului
    - 8.2.6 Emisii de zgomot
    - 8.2.7 Impactul asupra biodiversității
    - 8.2.8 Impactul socio-economic
  - 8.3 Impactul în faza de operare
    - 8.3.1 Impactul asupra apelor subterane și de suprafață
    - 8.3.2 Impactul asupra solului
    - 8.3.3 Emisii și impactul asupra aerului
    - 8.3.4 Emisii de zgomot
    - 8.3.5 Impactul asupra biodiversității
    - 8.3.6 Impactul socio-economic
    - 8.3.7 Impactul asupra patrimoniului cultural
  - 8.4 Impacte pozitive
- 9 Măsuri de atenuare a impactului și Plan de Management de Mediu
  - 9.1 Măsuri de atenuare a impactelor în faza de construcție
    - 9.1.1 Deșeuri de construcție și substanțe periculoase
    - 9.1.2 Ape subterane și de suprafață
    - 9.1.3 Sol

9.1.4	Aer
9.1.5	Zgomot
9.1.6	Biodiversitate
9.1.7	Socio-economic
9.2	Măsuri de atenuare a impactului în faza de operare
9.2.1	Ape subterane și de suprafață
9.2.2	Sol
9.2.3	Aer
9.2.4	Zgomot
9.2.5	Biodiversitate
9.2.6	Socio-economic
9.3	Plan de management de mediu
9.4	Plan de monitorizare a mediului
10	Rezumat non-tehnic
11	Dificultăți întâlnite pe parcursul elaborării documentației
12	Raport privind participarea publicului
13	Concluzii

La baza elaborării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului vor sta următoarele lucrări, realizate fie pe parcursul elaborării Studiului de fezabilitate pentru *“Crearea sistemului de management integrat al deșeurilor pentru zona de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud”*, fie specific pentru documentație:

- Studiul hidrogeologic pentru amplasamentul Cahul, unde se va realiza depozitul regional;
- Evaluarea impactului social și de gender ca urmare a implementării proiectului Sistem de management integrat al deșeurilor în zona de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud;
- Studiu privind calculul emisiilor în atmosfera rezultatele atât din faza de construire, cât și în faza de operare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor (depozit regional, stație de sortare, stație de compostare și închidere depozit neconform Cahul, stații de transfer și stații de compostare Cania și Taraclia, stația de sortare Taraclia) și evaluarea impactului asupra calității aerului.